

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2018

VIII. volební období

Pozměňovací návrh

poslance Martina Kupky

k návrhu poslanců Barbory Kořanové, Martina Kupky, Ivana Bartoše, Pavla Jelínka, Pavla Kováčika, Jana Chvojky, Jana Bartoška, Heleny Langšádlové, Věry Kovářové a dalších na vydání zákona o právu na digitální služby a o změně některých zákonů

(sněmovní tisk č. 447)

(ve znění komplexního pozměňovacího návrhu dle usnesení výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj č. 133 ze dne 5. září 2019 – č. 447/4)

Návrh úpravy tisku 447/4:

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

§ 21

1. Za bod 1 se vkládá nový bod 2, který zní:

„2. V § 5 odstavec 3 zní:

„(3) Na žádost právnické osoby zřídí ministerstvo bezplatně další datové schránky právnické osoby. V žádosti žadatel o zřízení další datové schránky uvede údaj o tom, která datová schránka právnické osoby je další datovou schránkou právnické osoby. Pokud je další datová schránka právnické osoby zřízena pro potřeby závodu, uvede název tohoto závodu, a pokud je další datová schránka právnické osoby zřízena pro potřeby výkonu konkrétní agendy nebo činnosti právnické osoby, uvede název této agendy nebo činnosti, a požadavek na zveřejnění nebo nezveřejnění údajů o další datové schránce.““.

Dosavadní body 2 až 10 se označují jako body 3 až 11.

2. Za bod 7 se vkládají nové body 8 až 11, které znějí:

„8. V § 18a odstavec 1 zní:

„(1) Informační systém datových schránek umožňuje dodávání dokumentů z datové schránky fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby do zpřístupněné datové schránky jiné osoby. Datovou schránku zřízenou na žádost může držitel datové schránky znepřístupnit pro dodávání dokumentů z datové schránky fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby.““

9. V § 18a se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

10. V § 18a odst. 2 se slova „která se“ nahrazují slovem „kterou“, za slovo „stanoví“ se vkládají slova „cenový orgán“, za slova „podle cenových předpisů“ se vkládají slova „jako součet ekonomicky oprávněných nákladů, přiměřeného zisku a daně z přidané hodnoty“ a slova „, předloží-li provozovateli informačního systému datových schránek písemný souhlas fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby, z jejíž datové schránky byl dokument odeslán, s tímto způsobem úhrady odměny nebo jeho výstup z autorizované konverze dokumentů; podpis osoby v písemném souhlasu musí být úředně ověřen. Provozovatel informačního systému datových schránek vyrozumí prostřednictvím informačního systému datových schránek fyzickou osobu, podnikající fyzickou osobu nebo právnickou osobu, z jejíž datové schránky mají být odesílány dokumenty hrazené způsobem podle věty třetí nebo čtvrté, o tomto způsobu úhrady“ se zrušují.“.

11. V § 20 odst. 4 větě první se za slova „Ministerstvo zajistí uložení dodané datové zprávy v datové schránce“ doplňují slova „zřízené na žádost bezplatně a bez omezení a v datové schránce zřízené ze zákona bezplatně po minimální dobu“.

Dosavadní body 8 až 11 se označují jako body 12 až 15.

3. Za bod 15 se vkládá nový bod 16, který zní:

16. „V § 27 odst. 5 se slova „oznámení podle § 12 odst. 1“ nahrazují slovy „žádost nebo oznámení podle tohoto zákona“.“.

Odůvodnění

Cílem pozměňovacího návrhu je:

1. rozšíření dobrovolné možnosti zřizování dalších datových schránek právnických osob pro výkon různých agend dle požadavků praxe,
2. zjednodušení soukromoprávní korespondence mezi datovými schránkami (soukromých) osob navzájem, která je dnes (ke škodě osob i provozovatele ISDS) opomíjena právě v důsledku nevhodné regulace,
3. zlevnění ceny poštovních datových zpráv,
4. doplnění funkce zachování datových zpráv v datové schránce zřizované na žádost, která by měla motivovat k jejich dobrovolnému zřizování,
5. zjednodušení zřizování datových schránek „na počkání“.

Ad 1.

U právnických osob se dále v § 5 odst. 3 ruší podmínka zřízení pouze jedné datové schránky a navrhuje se umožnit na žádost zřídit si více datových schránek. Omezení na jednu datovou schránku činí v praxi často komplikace způsobené tím, že právnická osoba vykonává různé agendy, pro které by bylo vhodné mít datovou schránku zvlášť, anebo má právnická osoba další odštěpné závody, pro něž je vhodné mít taktéž další datovou schránku. Tento požadavek zaznívá již dlouhodobě ze strany obchodních korporací. Vzhledem k tomu, že se může jednat o tzv. „vnitřní“ datové schránky právnické osoby, je navrhována možnost volby, zda bude identifikátor této datové schránky veřejný nebo neveřejný.

Ad 2.

Za účelem lepší využitelnosti datových schránek pro komunikaci mezi (soukromými) osobami navzájem se navrhuje upravit § 18a odst. 1 tak, aby přijímání dokumentů do datových schránek osob z datových schránek jiných osob bylo defaultně přípustné (službu v tomto případě hradí odesílatel). U všech dobrovolných držitelů datové schránky, kteří ji mají zřízenou na základě žádosti, bude zachována možnost částečného zneprístupnění jejich datové schránky pro příjem soukromoprávní korespondence, pokud si jí nebudou přát.

V § 18a dochází ke zrušení odstavce 2 jako nesystematického a komplikujícího soukromoprávní dodávání, především v důsledku jeho rozporu s obecnou úpravou dojití písemnosti do sféry dispozice adresáta podle § 570 občanského zákoníku i s judikaturou (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2013, č. j. 1 Afs 2/2013-46 [NSS 3037/2013]). Stávající § 18a odst. 2 dnes představuje zbytečnou komparativní nevýhodu datové schránky oproti listinnému doručování či e-mailu a je zdrojem zneužívání k obstrukci soukromoprávního dojití písemnosti (adresát se záměrně nepřihlašuje do své datové schránky, aby oddálil doručení; byly zaznamenány případy, kdy např. zadavatel veřejné zakázky tímto postupem záměrně mařil dodání nabídky uchazeče ve lhůtě, což bylo podstatou shora citovaného rozhodnutí NSS). K doručení soukromoprávního dokumentu prostřednictvím datové schránky tedy dochází dle návrhu již okamžikem jeho dodání do datové schránky, stejně jako tomu je (a vždy bylo) v soukromém právu ve všech případech (viz nejen stávající § 570 OZ, ale i předchozí § 45 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb.).

Zrušení části stávajícího § 18a odst. 3 má za cíl zjednodušit proces úhrady nákladů za odeslání dokumentů jinou osobou než odesílatelem.

Ad 3.

Stávající znění § 18a sice odkazuje u komerčních poštovních datových zpráv na zákon o cenách, ale nestanoví žádné podrobnosti. Navrhuje se proto doplnit kompetenci cenového orgánu stanovit úřední cenu poštovní datové zprávy jako součet ekonomicky oprávněných nákladů, přiměřeného zisku a DPH (použité pojmy vyplývají z § 2 odst. 7 zákona o cenách). Toto opatření povede nejen ke zlevnění a podpoře soukromoprávní korespondence, která dnes substituuje listinné zásilky, ale sekundárně k jejímu zásadnímu rozšíření jako bezpečnější a plně průkazné alternativy e-mailu, což by příjmy z využívání ISDS mohlo paradoxně zvýšit.

Ad 4.

V § 20 odst. 4 se zavádí na podporu využití dobrovolných datových schránek zřizovaných na žádost, které je bohužel dosud marginální, bezplatný důvěryhodný archiv datových zpráv v jejich datové schránce. Zákon dnes umožňuje ministerstvu uložit zprávy v datových schránkách pouze po minimální dobu, kterou stanoví § 6 vyhlášky č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek, v trvání 90 dnů. Poté datové zprávy z datové schránky zmizí, leda by si uživatel dokoupil komerční službu „datový trezor“. To je běžnými uživateli, kteří nemají profesionální řešení v rámci vlastní archivace, kritizováno a vnímáno jako deficit jeden z důvodů, proč si datovou schránku nezřizovat. Technické řešení existuje v ISDS již dnes a náklady na spuštění této služby pro neprofesionály jsou marginální ve srovnání s motivačním i funkčním efektem zavedení této služby v rámci vládou garantované podpory e-Governmentu.

Ad 5.

Podle stávajícího znění § 27 odst. 5 (ve znění sněmovních tisků č. 301 a 447/4; jinak doposud šlo o § 27 odst. 3) je možné získat přístupové údaje k datové schránce na počkání pouze při jejich ztrátě či odcizení, nikoli však v jiných případech, zejména při podání žádosti o zřízení datové schránky. Cílem tohoto návrhu je rozšířit tuto praktickou možnost pro všechny situace.

Změna zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

§ 5

Datová schránka právnické osoby

(1) Datovou schránku právnické osoby zřídí ministerstvo bezplatně právnické osobě zřízené zákonem, právnické osobě zapsané v obchodním rejstříku a organizační složce podniku zahraniční právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku, a to v případě právnické osoby zřízené zákonem bezodkladně po jejím vzniku, v případě právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku a organizační složky podniku zahraniční právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku bezodkladně poté, co obdrží informaci o jejím zapsání do obchodního rejstříku.

(2) Právnické osobě, která není uvedena v odstavci 1, zřídí ministerstvo datovou schránku právnické osoby bezplatně na žádost této osoby do 3 pracovních dnů ode dne podání žádosti.

~~(3) — Právnická osoba má nárok na zřízení jedné datové schránky právnické osoby.~~

(3) Na žádost právnické osoby zřídí ministerstvo bezplatně další datové schránky právnické osoby. V žádosti žadatel o zřízení další datové schránky uvede údaj o tom, která datová schránka právnické osoby je další datovou schránkou právnické osoby. Pokud je další datová schránka právnické osoby zřízena pro potřeby závodu, uvede název tohoto závodu, a pokud je další datová schránka právnické osoby zřízena pro potřeby výkonu konkrétní agendy nebo činnosti právnické osoby, uvede název této agendy nebo činnosti, a požadavek na zveřejnění nebo nezveřejnění údajů o další datové schránce.

(4) Náležitosti žádosti o zřízení datové schránky právnické osoby jsou

- a) název nebo obchodní firma,
- b) identifikační číslo osoby, a nebylo-li přiděleno, registrační číslo, evidenční číslo nebo jiný obdobný údaj, byl-li přidělen,
- c) adresa sídla,
- d) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresa pobytu osoby oprávněné jednat jménem právnické osoby,
- e) stát registrace nebo evidence právnické osoby.

(5) Žádost o zřízení datové schránky právnické osoby musí obsahovat úředně ověřený podpis osoby oprávněné jednat jménem právnické osoby.

(6) Splňuje-li žádost o zřízení datové schránky právnické osoby požadavky stanovené v odstavcích 4 a 5, zřídí ministerstvo datovou schránku právnické osoby, jinak právnickou osobu po předchozí marné výzvě k odstranění nedostatků žádosti vyrozumí o tom, že datovou schránku právnické osoby nelze zřídit. Má-li již právnická osoba zřízenou datovou schránku právnické osoby, ministerstvo ji vyrozumí, že datovou schránku právnické osoby nelze zřídit.

§ 18a

Dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob

~~(1) Ministerstvo umožní na žádost fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo~~

~~právnícké osoby dodávání dokumentů z datové schránky jiné fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnícké osoby do datové schránky této osoby. **Informační systém datových schránek umožňuje dodávání dokumentů z datové schránky fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnícké osoby do zpřístupněné datové schránky jiné osoby. Datovou schránku zřízenou na žádost může držitel datové schránky zneprístupnit pro dodávání dokumentů z datové schránky fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnícké osoby.**~~

~~(2) Dokument dodaný podle odstavce 1 je doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k tomuto dokumentu.~~

~~(3) Za dodání dokumentu podle odstavce 1 náleží provozovateli informačního systému datových schránek odměna, která se kerou stanoví cenový orgán podle cenových předpisů⁵⁾ **jako součet ekonomicky oprávněných nákladů, přiměřeného zisku a daně z přidané hodnoty.** Odměnu hradí fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnícká osoba, z jejíž datové schránky byl dokument odeslán. Tato osoba může určit, že bude hradit i dodání dokumentu, který je odpovědí na dokument dodaný podle předchozí věty. Odměnu podle věty první může za fyzickou osobu, podnikající fyzickou osobou nebo právníckou osobu, z jejíž datové schránky byl dokument odeslán, hradit rovněž jiná fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnícká osoba, předloží-li provozovateli informačního systému datových schránek písemný souhlas fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnícké osoby, z jejíž datové schránky byl dokument odeslán, s tímto způsobem úhrady odměny nebo jeho výstup z autorizované konverze dokumentů; podpis osoby v písemném souhlasu musí být úředně ověřen. Provozovatel informačního systému datových schránek vyrozumí prostřednictvím informačního systému datových schránek fyzickou osobu, podnikající fyzickou osobu nebo právníckou osobu, z jejíž datové schránky mají být odesílány dokumenty hrazené způsobem podle věty třetí nebo čtvrté, o tomto způsobu úhrady.~~

§ 20

Působnost ministerstva

(1) Ministerstvo

- a) připojí k datové zprávě odeslané z datové schránky data prokazující existenci datové zprávy k okamžiku jejího odeslání z datové schránky,
- b) dodá datovou zprávu odeslanou z datové schránky do datové schránky osoby, která je odesílatelem označena jako adresát,
- c) oznámí odesílateli, že datová zpráva, kterou odeslal, byla dodána do datové schránky adresáta, a toto oznámení zabezpečí způsobem zajišťujícím integritu, případně původ dat,
- d) vyrozumí adresáta o dodání datové zprávy do jeho datové schránky na jím zvolenou elektronickou adresu nebo jiný technický prostředek pro vyrozumění; adresát je v tomto případě povinen uhradit náklady, které ministerstvu v souvislosti s vyrozuměním vznikly, s výjimkou, bylo-li vyrozumění učiněno na adresátem zvolenou elektronickou adresu,
- e) oznámí odesílateli, že datová zpráva, kterou odeslal do datové schránky adresáta, byla doručena, a toto oznámení zabezpečí způsobem zajišťujícím integritu, případně původ dat,
- f) oznámí odesílateli, že datová schránka, do které odeslal datovou zprávu, neexistuje,
- g) oznámí odesílateli, že datová schránka, do které odeslal datovou zprávu, je zneprístupněna, a to i zpětně,

- h) oznámí odesílateli, že datová schránka, do které odeslal datovou zprávu, byla zrušena,
- i) vede evidenci o datu a času událostí podle tohoto odstavce včetně identifikace datové zprávy, odesílatele a adresáta.
- j) zrušeno

(2) Ministerstvo je oprávněno datovou zprávu zničit, pokud u ní zjistí výskyt chybného formátu nebo počítačového programu, které jsou způsobilé přivodit škodu na informačním systému datových schránek nebo na informacích v tomto informačním systému. O zničení datové zprávy ministerstvo neprodleně vyrozumí odesílatele.

(3) Obsah datové zprávy a všech jejích částí musí být uzpůsoben tak, aby se s ním bylo možné seznámit a dále jej zpracovávat bez zvláštních technických znalostí a způsobem umožňujícím práci s ním i osobám se zdravotním postižením prostřednictvím speciálních technických pomůcek. Ministerstvo stanoví vyhláškou technické náležitosti užívání datových schránek, přípustné formáty datové zprávy a maximální velikost datové zprávy. Ministerstvo zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup seznam možných technických prostředků pro vyrozumění o dodání datové zprávy do datové schránky.

(4) Ministerstvo zajistí uložení dodané datové zprávy v datové schránce **zřízené na žádost bezplatně a bez omezení a v datové schránce zřízené ze zákona bezplatně po minimální dobu**. Minimální dobu uložení dodané datové zprávy v datové schránce stanoví ministerstvo vyhláškou. Na žádost držitele datové schránky umožní provozovatel informačního systému datových schránek uložení dodané datové zprávy v datové schránce po dobu delší, než je doba stanovená vyhláškou. Za uložení dodané datové zprávy v datové schránce po dobu delší, než je doba stanovená vyhláškou, náleží provozovateli informačního systému datových schránek odměna, která se stanoví podle cenových předpisů 5).

5) Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

§ 27

(1) Žádosti a oznámení podle tohoto zákona lze podat rovněž prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy.

(2) Žádost podle § 11 odst. 5 nebo 7 a oznámení podle § 12 odst. 1 může osoba uvedená v § 8 odst. 1 a 2 podat rovněž s využitím přístupu pomocí kvalifikovaného prostředku.

(3) Úředně ověřený podpis žádosti podle § 3 odst. 4, § 4 odst. 5 a § 5 odst. 5 se nevyžaduje, je-li žádost podepsána před zaměstnancem státu zařazeným v ministerstvu nebo zaměstnancem zařazeným v kontaktním místě veřejné správy.

(4) Úředně ověřený podpis žádosti podle § 3 odst. 4 a § 4 odst. 5 se nevyžaduje, je-li žádost podána fyzickou osobou nebo podnikající fyzickou osobou, pro niž má být datová schránka fyzické osoby nebo datová schránka podnikající fyzické osoby zřízena, s využitím přístupu pomocí kvalifikovaného prostředku.

(5) Učiní-li osoba oprávněná k přístupu do datové schránky ~~oznámení podle § 12 odst. 1~~ **žádost nebo oznámení podle tohoto zákona** prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy, obdrží nové přístupové údaje na počkání.